Raadsavond	9-11-2026
Zaaknummer	1067207
Portefeuillehouder	Nick van Egmond
Voorbereid door	Middelen
Onderwerp	Rapportage van Afwijkingen 2026

Beslispunten

Resultaat

1. de Rapportage van Afwijkingen 2026 met per saldo een nadelig effect van € 4,037 miljoen vast te stellen, inclusief de hieruit voortvloeiende begrotingswijziging; het verwachte resultaat (budgettaire ruimte) wijzigt daardoor naar € 3,076 miljoen nadelig.

Reserves

de reserves als volgt te muteren:

2. bestemmingsreserve sportpad: het toevoegen van het niet gebruikte deel van de stelpost van € 503.398 (stelpost was € 893.834, rentelast 2026 € 390.436).
3. egalisatiereserve openbare ruimte: toevoegen van de baten van exploitatieresultaat van € 104.294 en onttrekken van de lasten van exploitatieresultaat € 317.806. Het toevoegen van de van PZH ontvangen afkoopsom ten behoeve van de onderhoudskosten groen Woubrugge van € 129.000 voor 5 jaar. Het onttrekken van 1/5 deel van de onderhoudskosten groen Woubrugge van € 25.800. Effect totaal aan mutaties is onttrekking van € 110.312.
4. egalisatiereserve onderhoud gebouwen: toevoegen van de baten van exploitatieresultaat van € 162.000 en onttrekken van de lasten van exploitatieresultaat € 162.000. Netto effect van deze mutaties is € 0 (NUL).
5. bestemmingsreserve noodopvang vluchtelingen: toevoegen van het nu voorziene exploitatie-resultaat van € 28.655.
6. reserve bouwgrondexploitatie: het saldo van het vereveningsfonds - € 265.1982 - overhevelen vanuit de reserve grondexploitaties naar de nieuw in te stellen bestemmingsreserve vereveningsfonds.
7. bestemmingsreserve vereveningsfonds: toevoegen van de ontvangen bijdragen voor het vereveningsfonds ad € 540.921.
8. algemene reserve: het onttrekken van € 415.630 in verband met aankoop perceel Sotaweg.

Voorzieningen

9. verlofsparen: toevoegen van € 393.955 voor bovenmatige uren bovenwettelijk verlof.

Kredieten

10. de voortgang van de kredieten vast te stellen.
11. het krediet reconstructie Vriezekoop Noord Leimuiden in 2026 niet af te sluiten en beschikbaar te stellen voor 2027.
12. het krediet vervanging veerstoepen Kaag in 2026 niet af te sluiten en beschikbaar te stellen voor 2027.
13. het krediet cardreaders raadzaal 2025 niet af te sluiten en beschikbaar te stellen voor 2027.
14. het verzamelkrediet huisvesting niet af te sluiten en beschikbaar te stellen voor 2027.

Wat willen we bereiken
Juiste en betrouwbare verantwoording afleggen aan de raad en verder in control blijven door de ontwikkelingen (zowel incidenteel als structureel) te volgen en prognoses hierop aan te passen.

Samenvatting
Bij dit voorstel treft u de Rapportage van Afwijkingen 2026. In deze Rapportage wordt de raad geïnformeerd over de voortgang en de afwijkingen op de cijfers in de programmabegroting. Het verwachte resultaat voor 2026 wordt bijgesteld met € 4,037 miljoen nadelig. Het verwachte resultaat is € 3,076 miljoen nadelig.

Inleiding
Voor u ligt de Rapportage van Afwijkingen van 2026. De rapportage is voorafgegaan door een "Lijst van Ontwikkelingen". In de lijst bent u geïnformeerd over relevante ontwikkelingen, zowel op inhoud als op geld. Deze rapportage is het sluitstuk van alle financiële bijstellingen die wij nu voorzien, en wij vragen u deze bijstellingen vast te stellen, in de vorm van een begrotingswijziging voor 2026.

Argumenten
De argumenten voor de bijstellingen zijn opgenomen en toegelicht in de rapportage.

<u>Resultaat</u>
De rapportage sluit met een bijstelling van het geprognosticeerd resultaat van € 4,037 nadelig. Het verwachte resultaat is € 3,076 miljoen nadelig.

In de lijst van ontwikkelingen (juni 2026) is de raad geïnformeerd over het feit dat onze gemeente een casus Jeugdzorg heeft met een zeer groot financieel effect. De verantwoordelijkheden uit de Jeugdwet en het Woonplaatsbeginsel maken dat de betreffende gemeente daarvoor (financieel) verantwoordelijk is. Inmiddels is ook zichtbaar dat de kostenstijging jeugdzorg als gevolg van uitzonderlijke kostbare casuïstiek een fors effect heeft op het resultaat. Zonder de hogere kosten voor de jeugdzorg zou er een resultaat van € 0,296 miljoen voordelig zijn geweest.

Uit de cijfers van de SOZ is te zien dat 15% van de jeugdigen en gezinnen met regionaal gecontracteerde jeugdzorg voor circa 75% van de jeugdzorgkosten zorgen. (5% zorgt voor 47% van de jeugdzorgkosten). De gemeentelijke invloed op deze groep is vaak beperkt omdat de regie veelal bij jeugdbescherming of jeugdreclassering ligt.

Zoals uit de rapportage van afwijkingen blijkt nemen met de toename van de kosten voor regionaal gecontracteerde jeugdzorg ook de kosten voor jeugdhulpvervoer toe. De kosten voor het jeugdhulpvervoer zijn hoger door een lichte toename van het aantal jeugdigen dat is aangewezen op taxivervoer voor dagbesteding/dagbehandeling. Daarnaast zien we een toename van de intensiteit van de vervoersbewegingen: er zijn enkele jeugdigen die intensieve behandeling nodig hebben en daardoor aangewezen zijn op dagelijks taxivervoer. Voor jeugdhulpvervoer gaat een nieuwe aanbesteding plaatsvinden. Daarnaast gaan we de regels voor taxivervoer herijken.

Om de kosten van jeugdzorg meer beheersbaar te houden/niet verder te laten stijgen werken de gemeenten in Holland Rijnland nu aan de implementatie van de volgende maatregelen:
- Aanscherpen/afbakenen reikwijdte jeugdzorg;
- Versterken regie op ingezette jeugdzorg;
- Werken met beschikkingen waardoor ook sterker ingezet wordt op intensiteit en duur.

Tegelijkertijd werken we lokaal ook aan meerdere maatregelen:

- Gericht inzetten op voorkomen thuiszitten;
- Lokale stevige regie vanuit JGT op “20 duurste cliënten”;
- In gesprek gaan met de gecertificeerde instellingen over inzet van (dure) jeugdhulp;
- Opstellen businesscase in relatie tot achterliggende problematiek, met als doel preventie en vroegsignalering te kunnen versterken.

Feit blijft dat deze situatie zeer uitzonderlijk is en voor onze gemeente financieel niet houdbaar. De recent aangenomen VNG motie op het congres van 30 september 2026 is een steun in de rug om dit vraagstuk bij de Rijksoverheid te agenderen. Namens het Kabinet heeft de Minister-President toegezegd in het voorjaar van 2027 met oplossingen te komen zodat uitvoering taken Jeugdzorg en benodigd budget bij elkaar aansluiten. Wij zullen met andere gemeenten in VNG verband deze inspanningen blijven voortzetten. Met steun van VNG én de toezeggingen van het Kabinet is er nog geen zicht op financiële tegemoetkoming voor 2026.

Volgens de financiële verordening zijn afwijkingen ten opzichte van de begroting groter dan € 50.000 toegelicht. Deze zijn per programma opgenomen in de rapportage. In de rapportage is een samenvatting opgenomen van de belangrijkste afwijkingen die het bovenstaande resultaat vormen. Daarbij wordt ook inzichtelijk gemaakt hoe de budgettaire ruimte zich ontwikkelt door dit resultaat.

<u>Reserves</u>
In de rapportage is een overzicht opgenomen van alle mutaties op de reserves. Daarbij is te zien welke nieuwe mutaties worden voorgesteld.

<u>Voorzieningen</u>
In de rapportage is een overzicht opgenomen van alle mutaties op de voorzieningen. Daarbij is te zien welke nieuwe mutaties worden voorgesteld. Een post behoeft nog een nadere toelichting:

9. verlofsparen: toevoegen van € 393.955 voor bovenmatige uren bovenwettelijk verlof. Voordat deze toevoeging werd gedaan betrof de voorziening alleen de uren spaarverlof. Conform het BBV hoeft er voor het bovenwettelijke verlof geen voorziening te worden opgenomen als het een verplichting van gelijke omvang betreft. Een uitzondering bij het vormen van een voorziening hierbij is het bovenwettelijk verlof, dat geen gelijke omvang heeft of bestaat uit overmatige verlof- en spaarsaldi. Voor dit verlof moet wel een voorziening worden opgenomen. Voor de voorziening is ervan uitgegaan dat al het bovenwettelijk verlof hoger dan 100 uur wordt gezien als een overmatig verlofsaldo.

<u>Kredieten</u>
In de rapportage is een overzicht opgenomen van de actuele kredieten met planning van geld, tijd en een korte inhoudelijke status. Twee krediet bijstellingen zijn hierna toegelicht:

11. het krediet reconstructie Vriezekoop Noord Leimuiden in 2026 niet af te sluiten en beschikbaar te stellen voor 2027. De Vriezekoop Noord is opgeleverd. De laatste openstaande afrondingspunten worden in samenwerking met het Hoogheemraadschap opgelost. Het project blijft binnen de budgettaire kaders, maar afsluiting van het krediet is voorzien voor ultimo 2027.
12. het krediet vervanging veerstoepen Kaag in 2026 niet af te sluiten en beschikbaar te stellen voor 2027. Uitvoering van de werkzaamheden zijn vertraagd als gevolg van het terugtrekken van de beoogde aannemer. Er wordt gezocht naar een nieuwe aannemer. Verwachting is dat de werkzaamheden eind 2026 toch nog kunnen starten, maar voor het grootste deel in 2027 worden uitgevoerd.

Kanttekeningen

Niet van toepassing

Risico's
Bij de rapportage van afwijkingen kijken wij naar de stand van zaken in het lopende jaar. Er wordt gerapporteerd over financiële afwijkingen en ontwikkelingen en aan de hand hiervan wordt de lopende begroting bijgesteld (begrotingswijziging). De nu bekende financiële afwijkingen en ontwikkelingen zijn verwerkt in deze rapportage van afwijkingen. Op basis hiervan wordt het resultaat van de bijgestelde begroting negatief. In het vierde kwartaal kunnen zich nog verschillende ontwikkelingen en gebeurtenissen voordoen die positief dan wel negatief van invloed kunnen zijn op dit te verwachten resultaat en/of weerstandscapaciteit; dit geldt in het bijzonder voor de jeugdzorgkosten. Dit wordt meegenomen in de jaarrekening 2026.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Participatie en inspraak
Niet van toepassing.

Financiële consequenties
De onderbouwing van het resultaat is opgenomen in de Rapportage van Afwijkingen 2026.

Regio
Niet van toepassing.

Evaluatie
Realisatie van de beoogde resultaten zullen met de jaarrekening 2026 worden geëvalueerd. Indien zich in de tussenliggende periode noemenswaardige afwijkingen voordoen, zullen wij u tijdig informeren.

Roelofarendsveen, 13-10-2026
Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
J.J. Démoed	A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

Rapportage van Afwijkingen